

Financieel Verslag 2017

DSB Bank N.V. in faillissement

Geert Scholtenslaan 10
1687 CL Wognum
Nederland

Postbus 70
1687 ZH Wognum
Nederland

Telefoon: (+31) (0)229 741 000

Internet: <http://www.dsbbank.nl>

Wognum, 15 maart 2018

Inhoud	blz.
1. Kengetallen en inleiding	
1.1 Kengetallen	4
1.2 Inleiding	5
2. Financieel verslag	
2.1 Vennoetschappelijke balans per 31 december 2017	6
2.2 Vennoetschappelijke winst- en verliesrekening over het boekjaar 2017	8
2.3 Kasstroomoverzicht	9
2.4 Algemene toelichting en waarderingsgrondslagen	10
2.5 Toelichting op de vennoetschappelijke balans per 31 december 2017	13
2.6 Niet uit de balans blijvende rechten en verplichtingen per 31 december 2017	21
2.6.1 Rentewaps	21
2.6.2 Aanbod van curatoren aan schuldeisers	23
2.6.3 Overige niet uit de balans blijvende rechten en verplichtingen	24
2.7 Toelichting op de vennoetschappelijke winst- en verliesrekening over 2017	26
3. Additionele informatie	
3.1 Overige informatie SPV's	27
3.2 Overzicht deelnemingen	29

1.1 Kengetallen (x € 1.000)

	2017	2016	2015	2014	2013	2012	2011	2010	2009
BALANS									
Balanstotaal	1.728.568	1.983.463	2.297.142	2.630.342	2.919.073	3.282.731	3.560.678	3.968.256	4.693.412
Kredieten	1.703.920	1.942.582	2.258.681	2.532.888	2.819.795	3.151.399	3.411.117	3.853.435	4.252.039
Voorziening voor oninbaarheid	-190.445	-209.744	-231.068	-252.298	-270.801	-265.472	-278.664	-363.432	-383.666
Voorziening t.o.v. kredieten	11,2%	10,8%	10,2%	10,0%	9,6%	8,4%	8,2%	9,4%	9,0%
Lening o/g	330.000	629.949	1.028.158	1.377.900	381.981	489.472	588.967	455.208	1.161.118
Betaald aan preferente en concurrente schuldeisers (cumulatief)	2.916.887	2.889.964	2.828.058	2.757.020	1.317.202	1.001.351	696.588	-	-
Uitstaande verplichting aan concurrente schuldeisers (cumulatief)	887.184	914.107	972.803	1.030.318	2.527.247	2.829.312	3.109.476	3.817.554	-
Betaald aan achtergestelde schuldeisers (cumulatief)	43.559	10.224	3.384	-	-	-	-	-	-
Uitstaande verplichtingen aan achtergestelde schuldeisers (cumulatief)	86.935	121.656	128.399	131.880	131.880	143.303	143.303	143.303	147.853
Saldo activa +/- passiva (cumulatief)	263.179	158.579	-1.987	-176.384	-308.370	-429.135	-451.393	-631.688	-574.906
Niet in saldo verantwoorde rente (cumulatief)	-637.118	-652.335	-613.060	-582.129	-499.185	-400.172	-280.447	-148.593	-31.022
WINST- EN VERLIESREKENING									
Bedrijfsopbrengsten	103.393	132.199	160.987	190.922	199.805	187.569	210.241	239.744	342.512
Bedrijfslasten	19.110	23.730	37.234	27.523	43.943	52.840	58.960	88.785	333.615
Bedrijfsresultaat	84.283	108.469	123.753	163.399	155.862	134.729	151.281	150.959	8.897
Bijzondere baten (+) en lasten (-)	20.317	52.097	50.644	-31.413	-35.097	-112.471	17.714	-207.741	-816.496
Netto resultaat	104.600	160.566	174.397	131.986	120.765	22.258	168.995	-56.782	-807.599
OVERIGE KENGETALLEN									
Aantal FTE's in loondienst (gemiddeld)	15	18	31	47	98	153	216	271	1.211
Aantal FTE's inhuur (gemiddeld)	8	14	30	27	56	99	71	n/b	n/b
Gesecuritiseerde kredieten	1.238.645	1.427.245	1.606.568	1.800.463	1.959.138	2.127.664	2.292.028	2.520.018	2.760.853
Compensaties uit hoofde zorgplicht (cumulatief)	323.987	323.987	324.386	314.506	206.906	177.728	48.444	27.344	-

1.2 Inleiding

Algemeen

DSB Bank N.V. is op 19 oktober 2009 failliet verklaard. De financiële verslagen betreffende de jaren 2009 tot en met 2016 zijn gepubliceerd op de website van DSB Bank N.V. (www.dsbbank.nl).

Aangezien DSB Bank N.V. in faillissement is voortgezet, overigens zonder nieuwe leningen te verstrekken, wordt inzicht verschafte over de financiële gang van zaken in 2017 op een wijze die vergelijkbaar is met een jaarverslag. Evenals de voorgaande verslagen is dit verslag enkelvoudig, dus niet geconsolideerd opgesteld en zijn in dit verslag de externe securitisaties niet geconsolideerd opgenomen.

Als gevolg van het faillissement worden de vorderingen van concurrente en achtergestelde schuldeisers opgenomen in de balans zonder bijtelling van rente berekend vanaf de faillissementsdatum. Ook in de winst en verliesrekening wordt derhalve geen rente op deze vorderingen als kostenpost verantwoord met als gevolg dat het resultaat geflatteerd is. De lopende rente van de schuldeisers vanaf faillissementsdatum zal alleen voor (gedeeltelijke) betaling in aanmerking komen voor zover er een saldo resteert, nadat alle vorderingen van de schuldeisers, zoals deze per faillissementsdatum zijn of worden vastgesteld, volledig betaald zijn.

Het jaar 2017

Tijdens 2017, het achtste jaar van het faillissement, is wederom voortgang geboekt in de afwikkeling. Naast het reguliere beheer van de portefeuille, heeft DSB Bank N.V. voorbereidingen getroffen om het beheer van de leningenportefeuille over te dragen aan Finqus B.V., een deelneming van DSB Bank N.V. die voldoet aan de regels van de Wft. Deze overdracht is op 1 januari 2018 geëffectueerd.

Erkende houders met achtergestelde vorderingen, die nog geen aanbod tot afkoop van hun vordering hadden ontvangen, zijn in 2017 uitgekocht. Verder hebben banken met een resterende vordering wegens uitkeringen onder het Deposito Garantie Stelsel een aanbod ontvangen tot betaling van het restant. Dit aanbod is door 22 banken geaccepteerd. Ten slotte is het faillissement van DSB Beheer B.V. in 2017 beëindigd door een slotuitkering aan onder meer DSB Bank N.V.

De leningenportefeuille is in 2017 afgenomen door aflossingen. Deze aflossingen, die gemiddeld hoger waren dan in voorgaande jaren, zijn mede mogelijk geworden door de huidige gunstige economische ontwikkelingen in Nederland.

De goede gang van zaken heeft ook een positief effect op de waardering van de zogenaamde notes die DSB Bank N.V. bezit. Dit zijn vorderingen op securitisatie vennootschappen, die delen van de leningenportefeuille van DSB Bank N.V. hebben gekocht. De voorziening op de notes kon worden verlaagd, wat een bijzondere bate oplevert.

Zoals verwacht zijn de bedrijfsopbrengsten gedaald door de afname van de leningenportefeuille. Ook het gemiddelde rente percentage dat op de leningen werd ontvangen is gedaald. De daling van de opbrengsten werd deels goed gemaakt door een daling van de kosten. Het bedrijfsresultaat als saldo van de bedrijfsopbrengsten minus de kosten daalde in 2017 met 29%.

Op het financieel verslag per 31 december 2017 heeft geen accountantscontrole plaatsgevonden. Wel heeft een extern accountantskantoor een aantal specifieke werkzaamheden uitgevoerd gericht op het vaststellen van de aansluiting van dit financiële verslag met de door de bank gevoerde basisadministratie. Dit financieel verslag en de rapportage over de gemaakte aansluitingen is besproken met de commissie van schuldeisers en de rechter-commissaris.

Vooruitzichten

Met ingang van 2018 is een groot deel van de activa van DSB Bank N.V. verkocht aan (100% dochter) Finqus B.V.. Zie hierover pagina 25 van dit verslag. Geconsolideerd worden vanaf 2018 lagere bedrijfsopbrengsten verwacht in verband met de afnemende leningenportefeuille. Ook al zullen de bedrijfslasten dalen, het geconsolideerde bedrijfsresultaat zal vanaf 2018 naar verwachting aanzienlijk lager uitvallen dan in 2017.

Curatoren DSB Bank N.V.

Wognum, 15 maart 2018

R.J. Schimmelpenninck

B.F.M. Knüppe

2. Financieel verslag

2.1 Vennootschappelijke balans per 31 december 2017 (x € 1.000)

		2017	2016
ACTIVA			
Liquide middelen	1	18.282	21.393
Kredieten	2	1.513.475	1.732.838
Renteswaps	3	0	0
Deelnemingen in groepsmaatschappijen	4	0	0
Vorderingen			
Vorderingen op DSB Ficoholding	5	0	5.300
Vordering op DSB Beheer	6	0	8.700
Overige vorderingen	7	196.811	215.232
		196.811	229.232
		<u>1.728.568</u>	<u>1.983.463</u>

Vennootschappelijke balans per 31 december 2017 (x € 1.000)

		2017	2016
PASSIVA			
Leningen O/G	8	330.000	629.949
Overige schulden			
Belastingen en sociale lasten	9	6	35
Diverse overige schulden	10	11.264	9.137
		11.270	9.172
Voorziening liquidatieverliezen	11	150.000	150.000
Concurrente schulden	12	887.184	914.107
Achtergestelde schulden	13	86.935	121.656
Saldo¹	14	263.179	158.579
		<u>1.728.568</u>	<u>1.983.463</u>

¹ Vanaf faillissementsdatum wordt in de balans geen rente verantwoord over de vorderingen van de concurrente en achtergestelde schuldeisers. Eerst wanneer alle vorderingen van de schuldeisers zijn voldaan en het faillissement van rechtswege is beëindigd kunnen schuldeisers aanspraak maken op een renteclaim. Tot en met de verslagperiode per ultimo 2017 bedroeg de “niet in het saldo verantwoorde rente” € 637 miljoen (ultimo 2016: € 652 miljoen). Als gehanteerde rentevoet is genomen de contractuele rente gedurende de contractuele rentelooptijd en wettelijke rente op consumententransacties, wanneer de contractuele rente looptijd is vervallen. Zie verder pagina 24.

2.2 Vennootschappelijke winst- en verliesrekening over het boekjaar 2017 (x € 1.000)

		2017	2016
Bedrijfsopbrengsten			
Financiële baten – rente	15	102.986	131.936
Overige opbrengsten	16	407	263
		<u>103.393</u>	<u>132.199</u>
Bedrijfslasten			
Financiële lasten – rente	17	5.967	11.003
Beheerskosten	18	13.143	12.727
		<u>19.110</u>	<u>23.730</u>
Saldo bedrijfsresultaat		<u>84.283</u>	<u>108.469</u>
Bijzondere baten en lasten	19	20.317	52.097
Resultaat voor belastingen		<u>104.600</u>	<u>160.566</u>
Belastingen		0	0
Resultaat		<u><u>104.600</u></u>	<u><u>160.566</u></u>

Vanaf faillissementsdatum wordt in de winst- en verliesrekening geen rente verantwoord over de vorderingen van de concurrente en achtergestelde schuldeisers. Eerst wanneer alle vorderingen van de schuldeisers zijn voldaan en het faillissement van rechtswege is beëindigd kunnen schuldeisers aanspraak maken op rente. Zie verder pagina 24.

2.3 Kasstroomoverzicht (x € 1.000)

	2017	2016
Ontvangsten uit beheer en verkoop van activa		
Betalingen op kredieten	545.754	637.619
Afrekeningen renteswaps	36.341	48.441
Couponrente notes	815	1.105
Inlossing notes & dpp	21.877	25.370
Ontvangst vordering DSB Beheer	9.008	5.027
Ontvangst vordering DSB Ficoholding	5.486	0
Verkoopopbrengst	219	5.628
Overige opbrengsten	3.416	994
Totaal ontvangsten	622.916	724.184
Uitgaven		
Doorbetalingen, aflossingen en niet operationele uitgaven		
Sweep SPV's	240.122	236.274
Afrekening renteswaps	9.958	10.360
Rente boedelkrediet	5.918	10.782
Rente bankspaarhypotheken	90	233
Betaald aan schuldeisers	58.644	65.909
Overige uitgaven	499	352
	315.231	323.910
Operationele- en beheerskosten		
Personeelskosten	1.338	1.736
Inhuur arbeid / management diensten	2.931	3.861
Curatoren / Houthoff Buruma / andere adviseurs	1.790	2.648
Servicing fee	3.467	4.210
Overige uitgaven	1.235	1.888
	10.761	14.343
Totaal uitgaven	325.992	338.253
Boedel financiering		
Trekking boedelkrediet	20.000	0
Inlossing boedelkrediet	-300.000	-395.000
Rekening courant faciliteit DSB Beheer	-20.035	-3.410
Totaal boedelfinanciering	-300.035	-398.410
Totaal kasstroom	-3.111	-12.479
Stand kasmiddelen:		
- op 1 januari	21.393	33.872
- op 31 december	18.282	21.393
	-3.111	-12.479

2.4 Algemene toelichting en waarderingsgrondslagen

A. ALGEMEEN

Doelstelling financieel verslag

Per 19 oktober 2009 is DSB Bank N.V. (hierna: DSB Bank) gefailleerd. Het financieel verslag heeft primair ten doel inzicht te verschaffen in de bezittingen en schulden per 31 december 2017 alsmede in de baten en lasten over de periode 1 januari tot en met 31 december 2017. Met nadruk wordt opgemerkt dat het financieel verslag niet bedoeld is om een indicatie te geven van de (inschatting van de) verkoopwaarde van de activa of van het te verwachte uitdelingspercentage.

Geen accountantscontrole toegepast

De cijfers zoals opgenomen in het financieel verslag zijn ontleend aan de financiële administratie van de DSB Bank. De toegepaste waarderingsgrondslagen zijn in dit hoofdstuk nader uiteengezet. Sinds het faillissement heeft DSB Bank geen verplichting meer tot het opstellen, laten controleren en het openbaar maken van jaarrekeningen in de zin van art. 2:394 BW. De cijfers zijn daarom niet onderworpen aan externe accountantscontrole.

Vennootschappelijke balans en winst- en verliesrekening

DSB Bank is gevestigd in Nederland en is een naamloze vennootschap waarvan de aandelen worden gehouden door DSB Ficoholding N.V. (hierna DSB Ficoholding). Het financieel verslag bevat de vennootschappelijke balans en winst- en verliesrekening van DSB Bank.

Gesecuritiseerde hypothecaire- en consumentleningen

DSB Bank heeft in de jaren 2003 tot en met 2007 een deel van de vorderingen uit hoofde van nu nog lopende hypothecaire- en consumentleningen gesecuritiseerd met behulp van special purpose vehicles (hierna: SPV's). Het economisch eigendom van deze vorderingen is daarbij overgedragen aan de SPV's. Ter financiering van de verkrijging van de vorderingen door de SPV's zijn door de SPV's notes uitgegeven. Die gesecuritiseerde vorderingen waarvan de notes (overwegend) in eigendom zijn van derden, zijn in de vennootschappelijke balans en winst- en verliesrekening van DSB Bank derhalve niet verantwoord.

B. GEHANTEERDE ALGEMENE GRONDSLAGEN

Gehanteerde grondslagen bij het opstellen van het financieel verslag

In het financieel verslag wordt uitgegaan van een continuering van het huidige beleid tot afwikkeling van de kredietportefeuille. Bij het opstellen van het financieel verslag per 31 december 2017 is op enkele punten aansluiting gezocht met Boek 2 Titel 9 BW. Gegeven het lopende faillissement is op een aantal andere punten een mogelijk afwijkende waarderings- of resultaatbepalingsmethodiek toegepast. Afwijkingen van Boek 2 titel 9 BW betreffen onder andere:

- De waardering van enkele balansposten waaronder kredieten, materiële vaste activa en vorderingen welke in het financieel verslag onder de toelichting op de balans separaat worden toegelicht.
- De presentatie en waardering van de renteswaps welke separaat wordt toegelicht in het financieel verslag onder de algemene toelichting en waarderingsgrondslagen en onder de niet uit de balans blijvende rechten en verplichtingen.
- Het treffen van een voorziening liquidatieverliezen ter dekking van (verdere) afboekingen op activa en van vorderingen tegen de boedel die wegens of tijdens het faillissement ontstaan.
- De verantwoording van rente baten en lasten in de winst- en verliesrekening vindt plaats op basis van nominale waarde.
- Het separaat presenteren van bijzondere baten en lasten in de winst- en verliesrekening.
- Het niet toepassen van de bepalingen van de jaarverslaggevingsrichtlijn 170 Discontinuïteit en ernstige onzekerheid omtrent discontinuïteit.

In de hierna volgende paragrafen zijn de toegepaste grondslagen per jaarrekeningpost nader uitgeschreven.

Alle bedragen zijn gepresenteerd in duizenden euro's, tenzij anders vermeld.

Gebruik van schattingen en oordelen

De opstelling van een financieel verslag vereist dat de curatoren oordelen vormen, schattingen maken en veronderstellingen maken die van invloed zijn op de toepassingen van grondslagen en de gerapporteerde waarde van activa en verplichtingen, en van baten en lasten.

De schattingen en onderliggende veronderstellingen worden periodiek beoordeeld en geëvalueerd. De werkelijke resultaten kunnen daarbij afwijken van de gedane schattingen en veronderstellingen. De financiële gevolgen van schattingswijzigingen worden verantwoord in de periode waarin de schattingen zijn herzien en in toekomstige perioden waarvoor de herziening gevolgen heeft.

Onderstaand zijn de belangrijkste jaarrekeningposten vermeld waarbij schattingen van invloed zijn op de gerapporteerde waarde:

- Voorziening voor oninbaarheid kredieten: inschatting kredietverliezen.
- Vordering op DSB Ficoholding: inschatting inbaarheid van de vordering.
- Voorziening notes securitisatie vennootschappen: inschatting aflosbaarheid van de notes.
- Voorziening liquidatieverliezen: inschatting toekomstige afboekingen van activa, toekomstige claims en liquidatiekosten.

C. GEHANTEERDE SPECIFIEKE GRONDSLAGEN VOOR DE BALANS

De cijfers over het jaar 2016 dienen louter ter vergelijking; deze worden inhoudelijk niet nader toegelicht.

Liquide middelen

Als liquide middelen worden aangemerkt alle wettige betaalmiddelen en onmiddellijk opeisbare tegoeden bij de diverse banken.

Kredieten

Hieronder zijn de vorderingen uit hoofde van leningen aan klanten verantwoord die niet voor handelsdoeleinden worden aangehouden. Deze vorderingen zijn gewaardeerd tegen nominale waarde onder aftrek van een benodigde voorziening voor waardeverminderingen van deze vorderingen.

Curatoren hebben, na overleg met de commissie van schuldeisers en de rechter-commissaris, besloten de leningenportefeuille in principe niet te vervreemden voor ultimo 2020. De gehanteerde uitgangspunten voor de benodigde voorziening zijn in de toelichting op de jaarrekeningpost kredieten (pagina 13) nader vermeld.

Ingeval een krediet oninbaar blijkt, wordt dat krediet afgeschreven ten laste van de voorziening.

Renteswaps

De renteswaps van DSB Bank zijn te verdelen in frontswaps en rentehedges.

Frontswaps zijn afgesloten tussen SPV's en DSB Bank, waarmee het renteresultaat en renterisico op de gesecuritiseerde kredieten wordt doorgegeven door de SPV's aan DSB Bank.

Rentehedges zijn afgesloten tussen swapbanken en DSB Bank, waarmee het renterisico van DSB Bank op vastrentende kredieten grotendeels wordt teruggedraaid naar een variabele rente. Tot 2017 heeft DSB Bank alleen rentehedges afgesloten ter verlaging van het renterisico op de gesecuritiseerde kredieten. Sinds medio 2017 wordt ook een groot deel van het renterisico van de eigen boek kredieten van DSB Bank met renteswaps ingedekt.

Renteswaps worden op nihil gewaardeerd. De ontvangen c.q. betaalde rente van de renteswaps in het verslagjaar worden op kasbasis in de winst- en verliesrekening onder Financiële baten verantwoord.

Onder de niet uit de balans blijvende rechten en verplichtingen worden voor de frontswaps de voorziene kasstromen voor de komende jaren toegelicht. Tevens wordt de nominale waarde van de frontswaps op balansdatum vermeld. Voor de rentehedges (welke standaard renteswaps betreffen) worden zowel de nominale als de reële waarde op balansdatum vermeld. De reële waarde is gebaseerd op rentecurves per balansdatum, zoals gepresenteerd in Bloomberg.

Deelnemingen

De deelnemingen worden in beginsel gewaardeerd op basis van de “equitymethode”. Ingeval het eigen vermogen van de deelneming negatief is, wordt de deelneming op nihil gewaardeerd.

Ingeval de deelnemingen op korte termijn worden vervreemd dan vindt waardering plaats op verwachte verkoopwaarde.

Ingeval deelnemingen op basis van de equitymethode op nihil worden gewaardeerd zal op de overige vorderingen van DSB Bank op deze deelnemingen, een voorziening voor oninbaarheid worden getroffen.

Indien een wijziging plaatsvindt in het eigen vermogen van de deelneming, neemt DSB Bank haar aandeel in de wijziging op. Dit geldt ook voor de resultaten van de deelnemingen die verantwoord worden in het resultaat van DSB Bank.

Vorderingen

Uitstaande vorderingen worden gewaardeerd tegen nominale waarde onder aftrek van een benodigde voorziening voor waardeverminderingen van deze vorderingen.

Voorzieningen voor overige liquidatieverliezen

De voorziening voor overige liquidatieverliezen dient ter dekking van (verdere) afboekingen op activa.

Concurrente schuldeisers

Het faillissement heeft ten gevolge dat vorderingen tegen DSB Bank door de rechter zijn geverifieerd. De verificatie van de vorderingen van concurrente schuldeisers wordt toegelicht onder noot 12.

Achtergestelde leningen

Het faillissement heeft ten gevolge dat vorderingen tegen DSB Bank door de rechter zijn geverifieerd. De verificatie van de vorderingen van achtergestelde schuldeisers wordt toegelicht onder noot 13.

D. GEHANTEERDE SPECIFIEKE GRONDSLAGEN VOOR DE WINST- EN VERLIESREKENING

Rente baten en lasten

De rente baten en lasten worden verantwoord op basis van nominale waarden in het boekjaar waarop deze betrekking hebben.

Baten en lasten

Baten worden verantwoord voor zover het waarschijnlijk is dat de economische voordelen van transacties ten goede komen aan de DSB Bank en deze betrouwbaar kunnen worden bepaald.

Personeels- en andere beheerskosten worden toegerekend aan het boekjaar waarop deze betrekking hebben.

Overige opbrengsten

Opbrengsten die niet geassocieerd kunnen worden als rentebaten of waardeveranderingen van financiële instrumenten worden verantwoord onder overige bedrijfsopbrengsten in de periode waar deze betrekking op hebben.

Belastingen

DSB Bank heeft tot 1 januari 2016 onderdeel uitgemaakt van de fiscale eenheid voor de vennootschapsbelasting met (onder andere) DSB Beheer B.V. Op 1 januari 2016 is DSB Bank uit deze fiscale eenheid ontvoegd en zelfstandig belastingplichtig voor de vennootschapsbelasting geworden. Op basis van de dientengevolge separaat opgestelde fiscale openingsbalans van DSB Bank N.V. en het resultaat over het boekjaar 2017, is over de verslagperiode van 1 januari 2017 t/m 31 december 2017 geen bedrag aan vennootschapsbelasting verschuldigd.

E. GEHANTEERDE SPECIFIEKE GRONDSLAGEN VOOR HET KASTROOMOVERZICHT

Kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de directe methode. De netto kasstroom betreft de mutatie van het saldo van kasmiddelen gedurende het boekjaar.

2.5 Toelichting op de vennootschappelijke balans per 31 december 2017 (x € 1.000)

ACTIVA

	2017	2016
2. KREDIETEN		
Hypothecaire leningen met 1 ^e hypotheekrecht	1.382.563	1.565.519
Hypothecaire leningen met 2 ^e hypotheekrecht	131.692	155.070
Consumptief krediet	59.107	83.782
Restschulden (hypothecair onderpand reeds uitgewonnen)	26.831	33.168
Vorderingen met een achterstand groter dan 12 termijnen	103.727	105.043
Subtotaal: bruto stand kredieten	<u>1.703.920</u>	<u>1.942.582</u>
Voorziening oninbaarheid	-190.445	-209.744
	<u>1.513.475</u>	<u>1.732.838</u>

Vorderingen met een achterstand groter dan 12 termijnen worden separaat verantwoord. Vanaf medio 2015 is het administratieve beheer van deze leningen overgedragen naar gespecialiseerde servicers.

	2017	2016
Stand kredieten per 1 januari	1.942.582	2.258.681
Ontvangsten	-227.390	-241.218
Ontvangst uit hoofde verkoop portefeuille	0	-63.177
Waardeveranderingen	-11.272	-11.704
Stand per 31 december	<u>1.703.920</u>	<u>1.942.582</u>

De waardeveranderingen betreffen afschrijvingen uit hoofde van debiteurenrisico als gevolg van afwikkeling restschulden, (wettelijke) schuldsanering en afschrijvingen voortvloeiende uit overlijden van klanten.

Voorziening voor oninbaarheid

Op basis van ervaringscijfers zijn rekenregels opgesteld op basis waarvan voorzieningen voor oninbaarheid zijn getroffen. Bij de bepaling van benodigde voorzieningen voor oninbaarheid is enerzijds van belang de mate waarin klanten achterstand hebben in het voldoen van hun rente- en aflossingsverplichtingen en anderzijds de herkende executiewaarde van het onderpand. Afhankelijk van het aantal maandtermijnen dat openstaat wordt een percentage bepaald voor de voorziening voor mogelijke oninbaarheid.

De totale voorziening voor afwaarderingen op alle bovenvermelde kredieten bedraagt per ultimo 2017 € 190,4 miljoen (2016: € 209,7 miljoen).

	2017	2016
Het verloop van de voorziening voor oninbaarheid is als volgt:		
Stand per 1 januari	209.744	231.068
Correctie Afschrijvingen uit hoofde zorgplicht	0	488
Afschrijvingen uit hoofde debiteurenrisico	-10.869	-9.345
Saneringen in verband met zorgplicht	0	-260
Vrijval voorziening leningen met achterstand > 12 termijnen	-3.666	-3.159
Vrijval herijking onderpand waarde	0	-4.047
Vrijval / Dotatie voorziening	-4.764	-5.001
Stand per 31 december	<u>190.445</u>	<u>209.744</u>

3. RENTESWAPS

De renteswaps zijn niet gewaardeerd. In hoofdstuk 2.6.1. is nadere informatie omtrent de renteswaps opgenomen.

4. DEELNEMINGEN IN GROEPSMAATSCHAPPIJEN

Deelneming Finqus B.V.

De deelneming Finqus B.V. is 24 juli 2017 opgericht met een gestort en geplaatst kapitaal van één Euro. Per 29 december 2017 heeft Finqus een vergunning ontvangen van de Autoriteit Financiële Markten om op te treden als Financieel dienstverlener. Gedurende 2017 heeft Finqus B.V. geen activiteiten ontplooid. Voor een omschrijving van de activiteiten van Finqus B.V. per 1 januari 2018 wordt verwezen naar paragraaf 2.6.3.

Deelneming DSB International B.V.

De resterende onderdelen van DSB International zullen in 2018 worden afgewikkeld. Het eigen vermogen van DSB International per ultimo 2017 is nihil (ultimo 2016: nihil).

5. VORDERINGEN OP DSB FICOHOLDING

Vordering uit hoofde interim-dividend DSB Ficoholding

	2017	2016
Het verloop is als volgt:		
Stand per 1 januari	5.300	5.000
Af: ontvangen aflossing	-5.479	0
Bij/Af: vrijval resp. dotatie voorziening oninbaarheid	179	300
Stand per 31 december	<u>0</u>	<u>5.300</u>
Vordering uit hoofde interim-dividend	1.763	7.242
Voorziening oninbaarheid	-1.763	-1.942
Stand per 31 december	<u>0</u>	<u>5.300</u>

Op 4 juni 2014 is door de Rechtbank Amsterdam vonnis gewezen conform de schikking die ter zake van het (al dan niet onverschuldigd betaalde) interim-dividend 2009 tussen DSB Ficoholding en DSB Beheer getroffen is. Op grond hiervan is DSB Ficoholding erkend als concurrent schuldeiser in het faillissement van DSB Beheer tot een bedrag van € 7,9 miljoen. De slechts deels te verhalen vordering van DSB Bank op DSB Ficoholding is ongewijzigd gebleven en vastgesteld op de oorspronkelijke € 11,3 miljoen.

DSB Ficoholding heeft in 2014, als voortvloeisel van een reeds in 2012 vastgestelde uitdeling, een eerste aflossing betaald van € 0,7 miljoen. Voorts heeft DSB Ficoholding in 2015 € 3,4 miljoen en in 2017 € 5,5 miljoen afgelost. Per saldo resteert per ultimo 2017 een vordering van € 1,8 miljoen. De inschatting is dat deze vordering niet kan worden voldaan; er is een voorziening getroffen voor mogelijke oninbaarheid van € 1,8 miljoen (ultimo 2016: € 1,9 miljoen).

6. VORDERING OP DSB BEHEER

Het faillissement van DSB Beheer is in 2017 beëindigd door middel van een slotuitdeling aan haar crediteuren. DSB Bank heeft haar aandeel in deze slotuitdeling ontvangen en in mindering gebracht op de vordering.

	2017	2016
De samenstelling van de vordering op DSB Beheer is als volgt:		
Vordering op DSB Beheer	0	7.400
Overgenomen vordering van groepsmaatschappijen in faillissement DSB Beheer	0	1.300
	<u>0</u>	<u>8.700</u>

Vordering op DSB Beheer

Per 31 december 2014 bedroeg de voorwaardelijk toegelaten vordering van DSB Bank in het faillissement van DSB Beheer € 50 miljoen. In mei 2015 zijn de aandelen van de Verzekeraars door DSB Ficoholding verkocht. Op grond van de verkoop van deze aandelen en de door DSB Bank gevestigde pandrechten op deze aandelen, is € 39,8 miljoen door DSB Bank ontvangen. De voorwaardelijk toegelaten vordering van DSB Bank in het faillissement van DSB Beheer ad € 50 miljoen is hierdoor komen te vervallen. In de renvooprocedure van DSB Bank tegen DSB Beheer is in augustus 2015 door de Rechtbank Amsterdam de

Toelichting op de vennootschappelijke balans per 31 december 2017 (x € 1.000)

restvordering van € 10,2 miljoen als uiteindelijke vordering (na uitwinning van alle zekerheden) erkend. De uiteindelijk erkende vordering op DSB Beheer bedraagt per 31 december 2016 € 66,4 miljoen.

DSB Beheer heeft in 2015 € 0,9 miljoen (zijnde 8,5% van € 10,2 miljoen) uitgekeerd aan DSB Bank. In 2014 was reeds € 5,1 miljoen uitgekeerd waardoor de totale uitkering tot en met 31 december 2016 € 6,0 miljoen bedraagt. In augustus 2017 is € 7,7 miljoen ontvangen als slotuitdeling in het faillissement van DSB Beheer.

	2017	2016
Het verloop van de vordering op DSB Beheer is als volgt:		
Stand per 1 januari	7.400	7.100
Ontvangen slotuitdeling in het faillissement van DSB Beheer	-7.718	0
Waardeverandering t.g.v. het resultaat	318	300
Stand per 31 december	<u>0</u>	<u>7.400</u>

Overgenomen vorderingen van groepsmaatschappijen faillissement DSB Beheer

In 2013 zijn twee vorderingen in het faillissement van DSB Beheer overgenomen en betaald voor een bedrag van € 0,7 miljoen. Het betreft vorderingen van DS Sport B.V. en Gema Advies Groep B.V. op DSB Beheer met een nominale waarde van € 11,1 miljoen. Op deze vordering is tot en met 2014 een 100% voorziening voor mogelijke oninbaarheid getroffen. In augustus 2017 is € 1,3 miljoen als slotuitdeling ontvangen van DSB Beheer.

	2017	2016
Het verloop van de Overgenomen vordering is als volgt:		
Stand per 1 januari	1.300	1.100
Ontvangen slotuitdeling in het faillissement van DSB Beheer	-1.290	0
Waardeverandering t.l.v./t.g.v. het resultaat	-10	200
Stand per 31 december	<u>0</u>	<u>1.300</u>

	2017	2016
7. OVERIGE VORDERINGEN		
Notes securitisatie vennootschappen	186.190	198.444
Vordering op aandeelhouders SPV's	55	55
Nog te ontvangen rente	2.892	4.014
Nog te ontvangen klant-incasso	7.514	9.409
Diversen	160	3.310
	<u>196.811</u>	<u>215.232</u>

	2017	2016
Notes securitisatie vennootschappen		
A-Notes Chapel 2003	7.018	11.916
A-Notes Monastery 2004	14.968	17.678
A-Notes Monastery 2006	87.404	99.013
Junior Notes Chapel 2003	10.500	10.500
Junior Notes Chapel 2007	27.600	27.600
Junior Notes Dome 2006	27.600	29.937
Junior Notes Monastery 2004	13.500	13.500
Junior Notes Monastery 2006	20.400	20.400
Subtotaal: nominale stand Notes	<u>208.990</u>	<u>230.544</u>
Voorziening	-22.800	-32.100
	<u>186.190</u>	<u>198.444</u>

De notes betreffen uitsluitend notes van SPV's waarin DSB Bank kredieten heeft ondergebracht.

Toelichting op de vennootschappelijke balans per 31 december 2017 (x € 1.000)

	2017	2016
Het verloop van de notes securitisatie vennootschappen is als volgt:		
Stand per 1 januari	198.444	194.114
Aflossingen	-21.554	-25.370
Mutatie voorziening	9.300	29.700
Stand per 31 december	<u>186.190</u>	<u>198.444</u>

DSB Bank heeft jaarlijks een voorziening getroffen op de notes van securitisatie vennootschappen gebaseerd op de ingeschatte verliezen van de onderliggende kredieten binnen de SPV's en mogelijke onzekerheden bij afwikkeling van deze balanspositie.

De vrijval van de voorziening ad € 9.300 in 2017 weerspiegelen de verbeterde performance van de SPV's (economische groei, lagere achterstanden en stijgende onderpandwaardes). Deze verbeterde performance van de notes is tevens zichtbaar door hogere ratings van bepaalde notes door Standard & Poor's en Moody's.

PASSIVA

	2017	2016
8. LENINGEN O/G		
Boedelkrediet banken consortium	330.000	610.000
Rekening courant faciliteit DSB Beheer	<u>0</u>	<u>19.949</u>
	<u><u>330.000</u></u>	<u><u>629.949</u></u>

Per 31 december 2017 bedraagt het gewogen gemiddelde rentepercentage op de leningen O/G 1,25 % (ultimo 2016: 1,24%).

	2017	2016
De resterende looptijd van de leningen O/G is als volgt:		
Korter dan 3 maanden	300.000	320.000
Langer dan 3 maanden, maar niet langer dan 1 jaar	0	250.000
Onbepaald	<u>30.000</u>	<u>59.949</u>
	<u><u>330.000</u></u>	<u><u>629.949</u></u>

Boedelkrediet banken consortium

DSB Bank had bij een consortium van banken (ING, Rabo, ABN Amro, Van Lanschot en NIBC) een boedelkredietfaciliteit die afliep op 23 december 2014. Op 4 december 2014 is de faciliteit met drie banken van het consortium (ING, Rabo, ABN Amro) verlengd tot 27 december 2017, middels een addendum verlengd tot 27 januari 2018. Op 26 januari 2018 is de faciliteit met deze drie banken verlengd tot 27 december 2019. Onder de faciliteit kunnen leningen met looptijden tot maximaal 1 jaar worden getrokken.

Als voorwaarde voor het boedelkrediet geldt dat beschikbare kasstromen uit (niet-gesecuritiseerde) kredieten, frontswaps en notes van SPV's, na betaling van kosten worden gebruikt voor de inlossing van het boedelkrediet.

	2017	2016
9. BELASTINGEN EN SOCIALE LASTEN		
Loonheffing en omzetbelasting	4	35
Overige	<u>2</u>	<u>0</u>
	<u><u>6</u></u>	<u><u>35</u></u>

	2017	2016
10. DIVERSE OVERIGE SCHULDEN		
Schulden aan securitisatie vennootschappen	5.162	5.657
Kortlopende verplichting aan DGS Banken	999	0
Overige boedelschulden	<u>5.103</u>	<u>3.480</u>
	<u><u>11.264</u></u>	<u><u>9.137</u></u>

De kortlopende verplichting aan DGS Banken betreft de uitdelingen als gevolg van acceptatie van het Aanbod (zie pagina 18) die in 2018 zijn uitbetaald.

11. VOORZIENING LIQUIDATIEVERLIEZEN

In de balans per faillissementsdatum is een voorziening ad € 200 miljoen opgenomen. Deze voorziening is gevormd ter dekking van eventuele (verdere) afboekingen van activa anders dan direct na faillissement reeds getroffen en voor claims tegen de boedel die wegens of tijdens het faillissement ontstaan en voor de kosten van de liquidatie.

In 2010 is de liquidatievoorziening verlaagd tot € 150 miljoen. De hoogte van deze voorziening blijft evenwel een schatting. Aan de actiefzijde bestaan nog grote onzekerheden, reden om deze voorziening per ultimo 2017 niet aan te passen.

	2017	2016
12. CONCURRENTE SCHULDEN		
Erkende concurrente vorderingen inzake DGS	885.375	912.224
Overige erkende concurrente vorderingen	1.562	1.617
Door curatoren voorlopig erkende vorderingen	247	266
	<u>887.184</u>	<u>914.107</u>

Het verloop van de concurrente schuldeisers is als volgt:

	erkende vorderingen	door curatoren voorlopig erkende vorderingen	totaal
Concurrente vorderingen	3.514.577	962	3.515.539
Cumulatieve uitdelingen	-2.600.736	-696	-2.601.432
Stand per 1 januari 2017	913.841	266	914.107
Mutaties 2017			
Toename vorderingen			0
Afname vorderingen door acceptatie van "Het Aanbod aan DGS Banken"	-103.268	0	-103.268
Afname vorderingen door acceptatie van "Het Aanbod aan Klanten"	-158	-11	-169
Totaal mutatie concurrente vorderingen	-103.426	-11	-103.437
Uitdelingen	-26.904	-19	-26.923
Afname uitdelingen op vorderingen door acceptatie van "Het Aanbod aan DGS Banken"	103.268	0	103.268
Afname uitdelingen op vorderingen door acceptatie van "Het Aanbod aan Klanten"	158	11	169
Totaal mutatie uitdelingen	76.522	-8	76.514
Concurrente vorderingen	3.411.151	951	3.412.102
Cumulatieve uitdelingen	-2.524.214	-704	-2.524.918
Stand per 31 december 2017	<u>886.937</u>	<u>247</u>	<u>887.184</u>

In de faillissementsprocedure dienen vorderingen van schuldeisers te worden erkend door de rechter waar vervolgens uitdelingen op kunnen plaatsvinden. In de periode 2010 tot en met 2017 zijn vorderingen erkend. Ook in de jaren vanaf 2018 kunnen nog vorderingen worden ingediend en erkend.

Erkende vorderingen

Op 10 december 2010, 19 mei 2011, 24 mei 2012, 29 november 2012, 30 mei 2013, 28 november 2013, 15 mei 2014 en 13 november 2014 hebben vergaderingen van schuldeisers plaatsgevonden. Het totaal van de erkende preferente en concurrente vorderingen onder aftrek van schuldeisers die het aanbod hebben geaccepteerd bedraagt € 3,41 miljard (ultimo 2016: € 3,52 miljard). In 2017 is € 26,8 miljoen uitgekeerd aan DGS Banken en € 0,1 miljoen aan overige schuldeisers.

Door curatoren voorlopig erkende vorderingen

Per 31 december 2017 bedragen de door de curatoren voorlopig erkende vorderingen € 951 duizend (ultimo 2016: € 962 duizend). Dit betreffen toegekende compensaties aan klanten alsmede op leningen verrekende compensaties van de gesecuritiseerde vennootschappen, die formeel nog niet zijn erkend op een art.178 Fw vergadering. Deze zullen op de verificatielijst van de eerstvolgende art.178 Fw vergadering worden geplaatst, voor zover deze schuldeisers het Aanbod niet aanvaard hebben.

Door curatoren betwiste vorderingen

Per 31 december 2017 is een ingediende vordering van € 10 miljoen betwist.

Het Aanbod

Curatoren hebben op 4 december 2015 een aanbod gedaan aan alle erkende concurrente schuldeisers van DSB Bank (met uitzondering van De Nederlandsche Bank N.V. "DNB" in haar hoedanigheid van uitvoerder van het depositogarantiestelsel "DGS"), waarvan per ultimo 2017 262 schuldeisers geen gebruik hebben gemaakt. 106 schuldeisers hebben het aanbod nadrukkelijk niet geaccepteerd, daarnaast hebben 156 schuldeisers niet gereageerd.

Op 9 november 2017 hebben curatoren, met medewerking van DNB in haar hoedanigheid van uitvoerder van het DGS, een vergelijkbaar aanbod gedaan aan alle banken die aan het DGS het bijgedragen met uitzondering van de drie banken met de grootste bijdrage aan het DGS. Per ultimo 2017 hebben 16 banken dit aanbod geaccepteerd en zijn uitbetaald. In de periode 1 januari tot en met 16 januari 2018 hebben 6 banken gebruik gemaakt van het Aanbod wat reeds verwerkt is in het verloopoverzicht van concurrente schuldeisers; de aan hen verschuldigde uitdeling is verantwoord onder de kortlopende schulden.

	2017	2016
13. ACHTERGESTELDE SCHULDEN		
Erkende achtergestelde vorderingen inzake DGS	86.891	89.526
Erkende overige achtergestelde vorderingen financiers	0	32.085
Erkende achtergestelde depositohouders	44	45
	<u>86.935</u>	<u>121.656</u>

Erkende achtergestelde vorderingen inzake DGS

Het verloop van de erkende achtergestelde vorderingen inzake DGS is als volgt:

	2017	2016
Stand per 1 januari	89.526	89.526
Betaling naar aanleiding van "Het Aanbod"	-2.635	0
Stand per 31 december	<u>86.891</u>	<u>89.526</u>

Erkende achtergestelde depositohouders

Het verloop van de erkende achtergestelde depositohouders is als volgt:

	2017	2016
Stand per 1 januari	45	6.788
Betaling naar aanleiding van "Het Aanbod"	-1	-6.743
Stand per 31 december	<u>44</u>	<u>45</u>

Het Aanbod

Naast alle erkende concurrente schuldeisers van DSB Bank (met uitzondering van DNB in haar hoedanigheid van uitvoerder van het DGS) hebben curatoren op 4 december 2015 een aanbod gedaan aan alle 311 erkende achtergestelde depositohouders, waarvan per ultimo 2017 3 schuldeisers geen gebruik hebben gemaakt.

Op 9 november 2017 hebben curatoren, met medewerking van DNB in haar hoedanigheid van uitvoerder van het DGS, een vergelijkbaar aanbod gedaan aan alle banken die aan het DGS het bijgedragen met uitzondering van de drie banken met de grootste bijdrage aan het DGS. Per ultimo 2017 hebben 16 banken dit aanbod geaccepteerd en zijn uitbetaald. In de periode 1 januari tot en met 16 januari 2018 hebben 6 banken gebruik gemaakt van het Aanbod wat reeds verwerkt is in het verloopoverzicht van erkende achtergestelde vorderingen inzake DGS; de aan hen verschuldigde uitdeling is verantwoord onder de kortlopende schulden.

Erkende overige achtergestelde vorderingen financiers

Het verloop van de erkende overige achtergestelde vorderingen financiers is als volgt:

	2017	2016
Stand per 1 januari	32.085	32.085
Vrijval als gevolg van afstandverklaring door schuldeiser	-2.006	0
Betaling	-30.079	0
Stand per 31 december	<u>0</u>	<u>32.085</u>

Medio 2017 is in het kader van een regeling aan de erkende overige achtergestelde financiers 94% van de hoofdsom betaald waarbij zij afstand deden van rente en andere vorderingen. De vrijval ad € 2.006 is in 2017 verantwoord onder de Bijzondere baten en lasten.

	2017	2016
14. SALDO		
Het verloop van deze post is:		
Stand per 1 januari	158.579	-1.987
Resultaat	104.600	160.566
Stand per 31 december	<u>263.179</u>	<u>158.579</u>

In de post saldo wordt het verschil tussen de activa en passiva van DSB Bank verantwoord.

Vanaf faillissementsdatum wordt geen rente berekend over de vorderingen van de concurrente en achtergestelde schuldeisers. Eerst wanneer alle vorderingen van de schuldeisers zijn voldaan en het faillissement van rechtswege is beëindigd kunnen schuldeisers aanspraak maken op een renteclaim. Tot en met de verslagperiode per ultimo 2017 bedroeg de “niet in het saldo verantwoorde rente” € 637 miljoen. Als gehanteerde rentevoet is genomen de contractuele rente gedurende de contractuele rentelooptijd en wettelijke rente op consumententransacties, wanneer de contractuele rente looptijd is vervallen.

2.6 Niet uit de balans blijkende rechten en verplichtingen per 31 december 2017

2.6.1 Renteswaps

Renterisico op de eigen boek kredietportefeuille

Renterisico

DSB Bank heeft medio 2017, voor het eerst sinds het faillissement, rentehedges afgesloten voor de eigen boek kredieten. Reden hiervoor is een voor het eerst sinds jaren fors toenemende gemiddelde resterende rentevast periodes, als gevolg van relatief veel meerjarige renteprolongaties in de jaren 2017 en 2018.

Het beleid is om iedere 3 maanden de rentehedges te evalueren op basis van de bestaande omvang en het renterisicoprofiel van de eigen boek kredieten en waar nodig nieuwe rentehedges af te sluiten. Het renterisico voor kredieten met een renteverval vanaf 2020 wordt ingedekt door rentehedges, waarbij rekening wordt gehouden met aannames voor vervroegde aflossingen en renteprolongaties.

Nominale waarde

De nominale waarde van de rentehedges ter dekking van het renterisico kredieten eigen boek is per ultimo 2017 € 500 miljoen (dec 2016: nihil).

	2017	2016
De resterende looptijd van de rentehedges is als volgt:		
Korter dan 3 maanden	0	0
Langer dan 3 maanden, maar niet langer dan 1 jaar	0	0
Langer dan 1 jaar, maar niet langer dan 5 jaar	130.000	0
Langer dan 5 jaar	370.000	0
	<u>500.000</u>	<u>0</u>

Reële waarde

De gesaldeerde reële waarde van de rentehedges ter dekking van het renterisico kredieten eigen boek bedraagt per ultimo 2017 - € 3,0 miljoen (dec 2016: nihil).

	2017	Dec 2016
De reële waarde van de rentehedges is als volgt:		
Positieve reële waarde	5	0
Negatieve reële waarde	-3.025	0
	<u>-3.020</u>	<u>0</u>

Renterisico op de gesecuritiseerde kredietportefeuille

Renterisico

DSB Bank heeft door middel van frontswaps het renterisico op de gesecuritiseerde kredieten overgenomen van de SPV's. De verplichtingen van DSB Bank onder de frontswaps zijn gegarandeerd door Rabobank. Het renterisico van de gesecuritiseerde kredieten is grotendeels ingedekt door rentehedges.

Het beleid is om iedere 3 maanden de rentehedges te evalueren op basis van de bestaande omvang en het renterisicoprofiel van de gesecuritiseerde kredieten en waar nodig nieuwe rentehedges af te sluiten. Het renterisico voor kredieten met een rentevast periode langer dan 1 jaar wordt ingedekt door rentehedges, waarbij rekening wordt gehouden met aannames voor vervroegde aflossingen en renteprolongaties.

Nominale waarde

De nominale waarde van de overgenomen frontswaps bedraagt per ultimo 2017 € 1.127 miljoen (dec 2016: € 1.307 miljoen).

De nominale waarde van de rentehedges ter indekking van het bijbehorende renterisico is per ultimo 2017 € 860 miljoen (dec 2016: € 925 miljoen).

	2017	2016
De resterende looptijd van de rentehedges is als volgt:		
Korter dan 3 maanden	35.000	55.000
Langer dan 3 maanden, maar niet langer dan 1 jaar	145.000	315.000
Langer dan 1 jaar, maar niet langer dan 5 jaar	460.000	435.000
Langer dan 5 jaar	220.000	120.000
	<u>860.000</u>	<u>925.000</u>

De resterende looptijd van de rentehedges is een afspiegeling van de resterende rentelooptijden van de frontswap.

Reële waarde

De gesaldeerde reële waarde van de rentehedges ter indekking van het bijbehorende renterisico bedraagt per ultimo 2017 - € 4,2 miljoen (dec 2016: - € 11,8 miljoen).

	2017	2016
De reële waarde van de rentehedges is als volgt:		
Positieve reële waarde	1.551	577
Negatieve reële waarde	-5.761	-12.408
	<u>-4.210</u>	<u>-11.831</u>

Prognose kasstromen

De in 2017 gerealiseerde kasstromen vanuit de frontswaps en bijbehorende rentehedges, onder aftrek van de kosten van de garantie-fee, zijn in de winst- en verliesrekening 2017 verwerkt en bedragen € 26,3 miljoen. In 2018 zal deze te ontvangen kasstroom naar verwachting circa € 17 miljoen bedragen.

In de jaren hierna zullen de kasstromen verder afnemen. Aan de hand van inschattingen van relevante parameters (renteontwikkeling, kredietverliezen en aflossingen) zullen de kasstromen in de periode 2019-2020 naar verwachting ca. € 25 miljoen bedragen.

2.6.2 Aanbod van curatoren aan schuldeisers

Curatoren hebben op 4 december 2015 een aanbod gedaan aan alle erkende concurrente schuldeisers van DSB (met uitzondering van De Nederlandsche Bank N.V. ("DNB") in haar hoedanigheid van uitvoerder van het depositogarantiestelsel). Daarnaast hebben curatoren een aanbod gedaan aan alle 311 achtergestelde depositohouders. Onderstaand is de essentie van aanbod vermeld. Voor een gedetailleerde beschrijving wordt verwezen naar het "Het aanbod van curatoren" zoals gepubliceerd op de website van DSB Bank N.V.

Op 9 november 2017 hebben curatoren, met medewerking van DNB in haar hoedanigheid van uitvoerder van het DGS, een vergelijkbaar aanbod gedaan aan alle banken die aan het DGS het bijgedragen met uitzondering van de drie banken met de grootste bijdrage aan het DGS.

2.6.3 Overige niet uit de balans blijvende rechten en verplichtingen

Indicatie niet meegenomen rente

Vanaf faillissementsdatum wordt, met uitzondering van het boedelkrediet en de leningen waarvoor zekerheid is verstrekt in de vorm van pandrechten, geen rente berekend over de aangetrokken en toevertrouwde gelden (funding). Louter ter indicatie is over het tijdvak 19 oktober 2009 tot en met 31 december 2017 de niet meegenomen rente op de erkende vorderingen van concurrente en achtergestelde schuldeisers berekend.

Renteberekeningssystematiek

Per individuele schuldeiser wordt rekening gehouden met de geldende contractuele rente gedurende de contractuele rentelooptijd. Hierna geldt de wettelijke rente op consumententransacties. Voorts is rekening gehouden met tussentijdse uitdelingen.

Vanaf datum faillissement tot en met 2014 heeft deze wettelijke rente op consumententransacties gefluctueerd tussen de minimaal 3% en maximaal 4%. De wettelijke rente is per 1 januari 2015 op 2% vastgesteld en sindsdien ongewijzigd gebleven.

De schuld van de niet meegenomen rente bedraagt per 31 december 2017 € 637 miljoen.

Het verloop is als volgt:

	2017
Stand per 1 januari	652
Af: afname rentevordering door aanpassing rentesystematiek	-21
Af: afname rentevordering i.v.m. schikkingen met schuldeisers	-27
Bij: toename rentevordering inzake rente 2017 over de vorderingen (inclusief opgebouwde rente) van thans resterende schuldeisers	33
Stand per 31 december	<u>637</u>

De afname van de rentevordering ad € 21 miljoen is het gevolg van bepaling van de rentevordering op schuldeisers niveau. In de berekeningssystematiek is onder meer de ingangsdatum van de achtergestelde vordering aangepast. Tevens is de toerekening van contractuele rente en wettelijke rente aangescherpt.

De per 31 december 2017 niet meegenomen rente ad € 637 miljoen is overigens geen indicatie van de daadwerkelijk op enig moment aan schuldeisers uit te betalen rente. Deze is namelijk afhankelijk van de beschikbare middelen. Ter toelichting daarop het volgende.

In beginsel kunnen Curatoren op grond van de Faillissementswet in het (eerste) faillissement geen uitdelingen doen op rentevorderingen die zijn ontstaan na datum faillissement. Het faillissement van DSB eindigt op grond van de Faillissementswet nadat de erkende vorderingen van alle schuldeisers in het faillissement van DSB volledig zijn voldaan. Pas na beëindiging van dit faillissement kan worden overgegaan tot uitdelingen op na faillietverklaring verschuldigd geworden rente over de erkende vorderingen.

DSB zal bij einde van het faillissement niet over voldoende geld beschikken om alle na faillietverklaring verschuldigd geworden rentevorderingen van schuldeisers te voldoen. Daarom zal een tweede faillissement volgen. De schuldeisers moeten hun rentevorderingen die zijn aangegroeid tijdens het huidige faillissement tot de datum van de tweede faillissementsverklaring indienen bij de curator(en) in het tweede faillissement.

De rentevorderingen zullen vervolgens in het tweede faillissement worden vastgesteld op de wijze zoals omschreven in de Faillissementswet. Dit betekent onder meer dat de curator(en) en iedere schuldeiser in het tweede faillissement de mogelijkheid hebben ingediende rentevorderingen te betwisten en hun betwisting voor te leggen aan de rechter.

Indien rentevorderingen zijn erkend en voldoende geld beschikbaar is voor uitdelingen kunnen vervolgens uitdelingen volgen op de erkende rentevorderingen.

Overige verplichtingen

Er kunnen boedelverplichtingen ontstaan door doen of nalaten van curatoren.

Opgemerkt zij dat tot het verbindend worden van de slotuitdelingslijst in het faillissement, zich nog steeds nagekomen concurrente schuldeisers kunnen melden. Dergelijke vorderingen verjaren immers niet. De omvang van dergelijke verplichtingen en vorderingen kan thans niet bepaald worden.

Lopende procedures

De uitkomsten van lopende procedures hebben geen materiële invloed op de balansposities.

Overdracht aan Finqus BV

Finqus BV is door DSB Bank als aandeelhouder op 24 juli 2017 opgericht met een gestort en geplaatst kapitaal van één Euro. Finqus BV beschikt over een vergunning voor het aanbieden van hypotheckair - en consumptief krediet alsmede over een vergunning voor het bemiddelen in hypotheckair- en consumptief krediet, inkomensverzekeringen en vermogen. De vergunningen zijn op 29 december 2017 door de AFM verleend.

Vanaf 1 januari 2018 heeft Finqus BV de eigen boek portefeuille overgenomen, alsmede het beheer van de gesecuritiseerde kredietportefeuille. De koopsom van de kredietvorderingen en daaraan gerelateerde vorderingen bedraagt € 1.512 miljoen. In het kader van de transactie heeft DSB Bank een lening verstrekt aan Finqus BV ad € 1.325 miljoen en heeft DSB Bank – als 100% aandeelhouder van Finqus BV – besloten tot een agiostorting ad € 187 miljoen.

Teneinde deze activiteiten te kunnen ontplooiën zijn alle medewerkers van DSB Bank per 1 januari 2018 in dienst getreden van Finqus BV. Tevens zijn begin 2018 alle aan de kredietbeheeractiviteiten gerelateerde contracten met dienstverleners en leveranciers overgedragen aan Finqus BV.

Huurverplichting pand

Sinds 15 december 2014 huurt DSB Bank de tweede etage in het pand aan de Geert Scholtenslaan 10 te Wognum. Er is een huurovereenkomst overeengekomen voor de duur van 5 jaar. Per maand betaalt DSB Bank € 10 duizend inclusief servicekosten en nutsvoorzieningen. Per 1 januari 2018 is deze verplichting overgedragen aan Finqus B.V.

Vennootschapsbelasting

DSB Bank heeft tot 1 januari 2016 onderdeel uitgemaakt van de fiscale eenheid voor de vennootschapsbelasting met (onder andere) DSB Beheer B.V. Op 1 januari 2016 is DSB Bank uit deze fiscale eenheid ontvoegd en zelfstandig belastingplichtig voor de vennootschapsbelasting geworden. DSB Bank is per 24 juli 2017 gevoegd in een nieuwe fiscale eenheid met Finqus BV. DSB Bank beschikt over een aanzienlijk bedrag aan compensabele fiscale verliezen.

2.7 Toelichting op de vennootschappelijke winst- en verliesrekening over 2017 (x € 1.000)

	2017	2016
15. FINANCIËLE BATEN - RENTE		
Rente op hypothecaire en consumptieve leningen	77.373	95.170
Rente frontswaps en rentehedges	24.798	35.661
Renteontvangsten op notes	815	1.105
	<u>102.986</u>	<u>131.936</u>

De gemiddelde rente op eerste hypotheke in 2017 bedraagt 4,0% (2016: 4,3%), op tweede hypotheke 5,0% (2016: 5,3%) en op consumptieve kredieten 6,7% (2016: 7,0%).

	2017	2016
17. FINANCIËLE LASTEN - RENTE		
Rente boedelkrediet	5.792	10.646
Leningen en overige rentelasten	175	357
	<u>5.967</u>	<u>11.003</u>

Vanaf faillissementsdatum wordt, met uitzondering van het boedelkrediet en de leningen waarvoor zekerheid is verstrekt in de vorm van pandrechten, *geen* rente berekend over de aangetrokken en toevertrouwde gelden (funding). In 2017 bedroeg de “niet meegenomen rente” naar schatting € 33 miljoen, dit is exclusief een eenmalige vrijval ad € 48 miljoen als gevolg van schikkingen met schuldeisers (2016: rentelast € 39 miljoen).

	2017	2016
18. BEHEERSKOSTEN		
Personeelskosten	1.389	1.606
Inhuur arbeid	1.872	2.165
Management diensten	1.183	1.658
Curatoren en Houthoff Buruma	1.756	1.489
Adviseurs	216	432
Kantoorkosten	1.742	1.320
Servicing fee + kosten beheer kredietportefeuille	4.845	3.829
Autokosten	21	33
Huisvestingskosten	119	195
	<u>13.143</u>	<u>12.727</u>

Bij de vennootschap waren in 2017 gemiddeld 15 fte in dienst, allen werkzaam in Nederland (2016: 18 fte).

	2017	2016
19. BIJZONDERE BATEN EN LASTEN		
Mutatie voorziening kredieten (noot 2)	4.764	9.048
Opbrengst leningen met achterstand > 12 termijnen (noot 2)	3.666	3.159
Mutatie vorderingen op DSB Ficoholding (noot 5)	179	300
Mutatie vordering op DSB Beheer (noot 6)	308	500
Mutatie voorziening notes securitisatie vennootschappen (noot 7)	9.300	29.700
Baten verkoop Tadas Verzekeringen en uitwinning pandrecht	219	750
Eenmalig opbrengst verkoop deelpartefeuille	0	3.820
Schikking tweetal oud bestuurders	0	1.421
Uitkering aansprakelijkheidsverzekering tweetal oud bestuurders	0	3.008
Mutatie van vorderingen van concurrente schuldeisers	0	-98
Mutatie van vorderingen van achtergestelde schuldeisers (noot 13)	2.006	0
Baten / lasten compensatieregeling	0	464
Overig	-125	25
	<u>20.317</u>	<u>52.097</u>

3. Additionele informatie

3.1. Overige informatie SPV's (x € 1.000)

DSB Bank heeft als originator kredieten ondergebracht in een vijftal SPV's, nl. Monastery 2004, Monastery 2006, Dome 2006, Chapel 2003 en Chapel 2007. De verschillende SPV's hebben ieder een eigen statutaire directie en voeren zelfstandig een administratie.

De stand van de gesecuritiseerde kredieten ondergebracht bij SPV'S zonder rekening te houden met door de SPV's getroffen voorzieningen voor oninbaarheid:

	2017	2016
Monastery 2004	171.321	188.944
Monastery 2006	359.455	396.296
Dome 2006	326.131	380.802
Chapel 2003	184.299	220.595
Chapel 2007	197.439	240.608
	1.238.645	1.427.245

Uit hoofde van contractuele verhouding heeft DSB Bank verscheidene financiële posities met de verschillende SPV's. Hieronder volgen de belangrijkste financiële posities:

Monastery 2004

Notes per balansdatum	Totaal	In bezit DSB Bank
Class A2	99.429	14.968
Class B	24.500	1.500
Class C	21.500	7.000
Class D	8.500	1.500
Class E	10.500	3.500
Class F	1.500	0
Class G	6.817	0
<i>Total</i>	<i>172.746</i>	<i>28.468</i>

- Vordering op Monastery 2004 uit hoofde van te ontvangen deferred purchase price ter grootte van € 5,0 miljoen, is onderdeel van de overige vorderingen (noot 7). De vordering is volledig voorzien;
- Verschuldigd aan Monastery 2004 als reguliere nog te betalen kasstroom (daily sweep minus servicing kosten) uit hoofde van servicing activiteiten € 0,6 miljoen, verantwoord onder de diverse overige schulden (noot 10).

Monastery 2006

Notes per balansdatum	Totaal	In bezit DSB Bank
Class A2	284.740	87.404
Class B	28.000	0
Class C	28.700	20.100
Class D	9.500	300
<i>Total</i>	<i>350.940</i>	<i>107.804</i>

- Vordering op Monastery 2006 uit hoofde van te ontvangen deferred purchase price ter grootte van € 24,7 miljoen, is onderdeel van de overige vorderingen (noot 7). De vordering is volledig voorzien;
- Verschuldigd aan Monastery 2006 als reguliere nog te betalen kasstroom (daily sweep minus servicing kosten) uit hoofde van servicing activiteiten € 0,7 miljoen, verantwoord onder de diverse overige schulden (noot 10).

Additionele informatie

Dome 2006

Notes per balansdatum	Totaal	In bezit DSB Bank
Class A	269.100	0
Class B	22.100	0
Class C	13.800	13.800
Class D	13.800	13.800
Class E	0	0
<i>Total</i>	<i>318.800</i>	<i>27.600</i>

- Vorderingen op Dome 2006 uit hoofde van te ontvangen deferred purchase price en overige vorderingen. Deze vorderingen bedragen in totaal € 6,3 miljoen en zijn onderdeel van de overige vorderingen (noot 7). De vordering is volledig voorzien;
- Verschuldigd aan Dome 2006 als reguliere nog te betalen kasstroom (daily sweep minus servicing kosten) uit hoofde van servicing activiteiten € 1,6 miljoen, verantwoord onder de diverse overige schulden (noot 10).

Chapel 2003

Notes per balansdatum	Totaal	In bezit DSB Bank
Class A	46.965	7.018
Class B	39.000	1.000
Class C	23.500	0
Class D	47.500	9.500
Class E	8.849	0
<i>Total</i>	<i>165.814</i>	<i>17.518</i>

- Vordering op Chapel 2003 uit hoofde van te ontvangen deferred purchase price ter grootte van € 15,8 miljoen, is onderdeel van de overige vorderingen (noot 7). De vordering is volledig voorzien;
- Verschuldigd aan Chapel 2003 als reguliere nog te betalen kasstroom (daily sweep minus servicing kosten) uit hoofde van servicing activiteiten € 0,4 miljoen, verantwoord onder de diverse overige schulden (noot 10).

Chapel 2007

Notes per balansdatum	Totaal	In bezit DSB Bank
Class A1	0	0
Class A2	86.040	0
Class B	13.800	2.200
Class C	23.500	9.200
Class D	17.900	9.900
Class E	13.800	6.300
Class F	13.800	0
Class G	6.900	0
<i>Total</i>	<i>175.740</i>	<i>27.600</i>

- Vordering op Chapel 2007 uit hoofde van te ontvangen deferred purchase price ter grootte van € 33,3 miljoen, is onderdeel van de overige vorderingen (noot 7). De vordering is volledig voorzien;
- Verschuldigd aan Chapel 2007 als reguliere nog te betalen kasstroom (daily sweep minus servicing kosten) uit hoofde van servicing activiteiten € 0,5 miljoen, verantwoord onder de diverse overige schulden (noot 10).

3.2. Overzicht deelnemingen

In de enkelvoudig balans per 31 december 2017 zijn de volgende deelnemingen in Euro's opgenomen:

Naam van de vennootschap	Woonplaats	Kapitaal- belang	Maatschappelijk kapitaal	Gestort en opgevraagd kapitaal
DSB International B.V.	Wognum	100%	€ 90.000	€ 18.000
- DSB Direkt GmbH	Düsseldorf	100%	€ 25.000	€ 25.000
- DSB Deutschland GmbH	Düsseldorf	100%	€ 25.000	€ 25.000
Finqus B.V. (opgericht 24 juli 2017)	Wognum	100%	€ 1	€ 1